

Національний університет водного господарства та
природокористування

Навчально-науковий інститут водного господарства та
природооблаштування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
e-підпис Валерій СОРОКА
02.11.2022

01-01-24S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Законодавче забезпечення розвитку водогосподарської галузі		Legislative support for the development of the water industry	
Шифр за ОП	БК1	Code in Educational Program	
Освітній рівень: освітньо-науковий(третій)		Educational level: educational and scientific (third)	
Галузь знань Архітектура та будівництво	19	Fields of knowledge Architecture and building	
Спеціальність Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології	194	Speciality Hydrotechnical engineering, water engineering and water technology	
Освітня програма: Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології		Educational Program: Hydrotechnical engineering, water engineering and water technology	

Силабус навчальної дисципліни «Законодавче забезпечення розвитку водогосподарської галузі» для здобувачів вищої освіти ступеня «доктор філософії», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології» спеціальності 194 «Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології». Рівне. НУВГП. 2022. 13 стор.

ОПП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/23181>

Розробник силабусу: Турченко В.О., д.т.н. професор кафедри водної інженерії та водних технологій

Силабус схвалений на засіданні кафедри водної інженерії та водних технологій

Протокол № 6 від “22” лютого 2022 року

Завідувач кафедри: *е-підпис* Турченко В.О., д.т.н., доцент, професор кафедри водної інженерії та водних технологій.

Керівник ОП *е-підпис* Хлапук М.М., д.т.н., професор, професор кафедри гідротехнічного будівництва та гідравліки.

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ водного господарства та природооблаштування

Протокол № 8 від “31” березня 2022 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: *е-підпис* Хлапук М.М., д.т.н., професор, професор кафедри гідротехнічного будівництва та гідравліки.

СЗ №-5097 в ЕДО НУВГП

© Турченко В.О., 2022

© НУВГП, 2022

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*

Ступінь вищої освіти	<i>Доктор філософії</i>
Освітня програма	<i>Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології</i>
Спеціальність	<i>194 «Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології»</i>
Рік навчання, семестр	<i>3 семестр</i>
Кількість кредитів	<i>3 кредитів</i>
Лекції:	<i>16 години</i>
Практичні заняття:	<i>14 години</i>
Самостійна робота:	<i>60 годин</i>
Курсова робота:	
Форма навчання	<i>Денна та заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>3 семестр - залік</i>
Мова викладання	<i>українська</i>
Кафедра, де реалізується навчальна дисципліна	<i>Кафедра водної інженерії та водних технологій, Адреса: м. Рівне, вул. О. Новака (Приходька), 79, навчальний корпус №4, каб. 415 kaf-pg@nuwm.edu.ua</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

Лектор *Турченко Василь Олександрович, д.т.н., професор, професор кафедри водної інженерії та водних технологій*

Вікіситет

<https://cutt.ly/bjmdfo6>

ORCID

<https://orcid.org/0000-0002-1938-0344>

Як комунікувати

<https://v.o.turchenuk@nuwm.edu.ua>

Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація
навчальної
дисципліни,
в т.ч. мета та
цілі

Водне господарство – галузь, завданням якої є забезпечення потреб населення і народного господарства у водних ресурсах, збереження, охорона і відтворення водного фонду, попередження шкідливої дії вод і ліквідація її наслідків. Для вирішення існуючих в Україні проблем щодо використання та охорони вод при формуванні ефективних правових, економічних та організаційних передумов раціонального водокористування необхідне удосконалення існуючого законодавства з врахуванням світового досвіду. Основною метою вивчення дисципліни “Законодавче забезпечення розвитку водогосподарської галузі” є формування у майбутніх фахівців знань і вмінь щодо впровадження державної політики, спрямованої на запобігання зростанню антропогенного впливу на довкілля, забезпечення екологічно безпечних умов життєдіяльності населення і господарської діяльності та захисту водних ресурсів від забруднення та виснаження, раціональне використання водних ресурсів, забезпечення сталого функціонування екосистем у басейнах річок України, запобігання шкідливій дії води і ліквідації її наслідків.

Вивчення дисципліни “Законодавче забезпечення розвитку водогосподарської галузі ” дозволить фахівцю оволодіти відповідними теоретичними знаннями і практичними вміннями з питань ефективної реалізації екологічного законодавства України з метою:

- раціонального використання та охорони вод, збереження водного фонду України;
- поєднання державної водної політики з іншими напрямками державної політики, насамперед, у сфері довкілля; максимальне узгодження водно-екологічних та соціальних інтересів;
- поєднання раціонального використання і охорони водних об’єктів, що потребують особливої охорони;
- реалізації міжнародних договорів з метою належного правового режиму транскордонних водних

об'єктів;

- забезпечення реалізації функцій управління використанням та охороною вод, формування в населення екологічного світогляду.

Методи навчання. Для викладання лекційного курсу розроблений конспект лекцій та використовується інтерактивна дошка. Практичні заняття проводяться з використанням сучасних пакетів прикладних програм та роздаткового матеріалу у вигляді індивідуальних завдань.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

Зазначається link
<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=963>

Компетентності

ІНТ. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі архітектури та містобудування під час професійної або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики.

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК8. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК22. Здатність працювати автономно.

ЗК25. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ФК1. Здатність демонструвати глибинні знання історії, сучасного стану, тенденцій розвитку і сучасних досліджень в галузі будівництва.

ФК2. Здатність виявляти сучасні дослідницькі проблеми в галузі будівництва, застосовувати інноваційний методологічний інструментарій для досягнення поставлених цілей та розв'язання завдань досліджень.

ФК3. Здатність генерувати і обґрунтовувати нові ідеї, формулювати принципово нові концепції в науково-дослідницькій та професійній сфері стосовно будівельних

об'єктів.

ФК4. Здатність самостійно організувати і здійснювати науково-дослідницьку діяльність на високому фаховому рівні, управляти проектами в галузі будівництва, аргументовано і переконливо представляти гіпотези і концепції, захищати результати досліджень перед широкою науковою спільнотою.

ФК5. Здатність обґрунтовано побудувати чи вибрати адекватну модель досліджуваного процесу чи явища, оцінювати реальну статистичну похибку, виходячи з результатів експерименту з обліком приладової й модельної похибки, розраховувати довірчу ймовірність і довірчий інтервал, сумарну погрішність із обліком приладової й округляти в стандартній формі результати вимірів, проводити аналіз результатів експерименту на основі обраних статистичної моделі й алгоритму методу досліджень у межах довірчих інтервалів, перевіряти гіпотези про адекватність експериментально отриманої залежності з обраною моделлю проведення експерименту.

Програмні
результати
навчання

ПРН1. Демонструвати системні знання та навички сучасних методів проведення досліджень в області гідротехнічного будівництва, водної інженерії та водних технологій.

ПРН4. Демонструвати розуміння впливу технологічних та технічних рішень у водній інженерії та водних технологіях у суспільному, екологічному, економічному і соціальному контексті.

ПРН5. Уміти застосовувати інформаційні технології та інструменти в науковій, освітній (педагогічній) і професійній діяльності.

ПРН7. Поєднувати теорію і практику, а також приймати рішення й виробляти стратегію розв'язання науково-прикладних задач з урахуванням загальнолюдських цінностей, суспільних, державних та виробничих інтересів, чинного законодавства.

ПРН9. Самостійно виконувати експериментальні дослідження на сучасному рівні та застосовувати дослідницькі навички.

ПРН11. Аргументувати вибір методів розв'язування науково-прикладних задач, критично оцінювати отриманні результати, захищати прийняті рішення.

Перелік
соціальних,
«м'яких»

ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК11. Здатність бути критичним і самокритичним.

навичок (soft skills)

- ЗК12.** Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК13.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК14.** Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК15.** Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК16.** Здатність працювати в команді.
- ЗК17.** Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК18.** Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- ЗК19.** Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).

Структура навчальної дисципліни

3 семестр

Змістовий модуль 1. Водне господарство, як складна природно-технічна, екологічна та соціально-економічна система. Методологічна засади формування водної політики.

Тема 1. Схема функціонування системи водного господарства - 2год/0год

Тема 2. Сучасні виклики, які стоять перед водним господарством України - 2год/2год

Тема 3. Складові формування та реалізації міжгалузевої водної політики - 2год/0год

Змістовий модуль 2. Розвиток законодавчої та нормативної бази водного господарства

Тема 4. Водний кодекс України. Основні положення - 2год/0год

Тема 5. Загальнодержавна програма розвитку водного господарства - 2год/2год

Тема 6. Комплексна програма розвитку меліорації земель і поліпшення екологічного стану зрошуваних і осушених угідь - 4год/2год

Тема 7. Організаційно-правове забезпечення в сфері державного управління водозабезпеченням населення - 2год/0год

Всього 16год/6год

Примітка. В чисельнику зазначені години для денної форми навчання, а в знаменнику – для заочної.

Практичні заняття

№ з/п	Теми практичних занять	К-сть годин	
		денна форма	заочна форма
1	2	3	4
Практичні заняття за модулями 1 та 2 (3 семестр)			
1	Правовий режим використання вод. Оформлення дозволу на спеціальне водокористування	2	2
2	Правове регулювання охорони вод від забруднення. Відповідальність за порушення водного законодавства	4	2
3	Розробка складових планів управління річковими басейнами	4	2
4	Оформлення договорів об'єднаннями водокористувачів на отримання зрошувальної інфраструктури у безстрокове користування	4	
	Всього	14	6

Методи оцінювання та структура оцінки

Методи оцінювання знань базується на проведенні контролю роботи аспірантів та оцінюванні ступеня засвоєння пройденого матеріалу.

Для досягнення цілей та завдань курсу здобувачам потрібно у повному обсязі та вчасно виконати завдання як усні, так і письмові, які розміщені на платформі MOODLE.

Викладач проводить оцінювання індивідуальних завдань здобувачів вищої освіти шляхом усного опитування, тестування та/або письмових завдань.

За вчасне та якісне виконання завдань здобувач отримує такі обов'язкові бали:

- 70 балів за усні і письмові завдання на 10 практичних заняттях;

- 30 балів за виконання та презентацію індивідуального завдання;

Разом – 100 балів.

Здобувачі можуть отримати додаткові бали за:

- конкретні пропозиції по удосконаленню змісту

освітньої компоненти (до 10 балів);

- участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях, які проводяться викладачем навчальної дисципліни та відповідають її спрямуванню (розробка анкетних форм, проведення опитувань, підготовка та проведення фокус-груп, обробка результатів дослідження, підготовка звіту, презентації результатів тощо (до 30 балів).

Проведення поточного та підсумкового контролю знань здобувачів, можливість подання апеляції регламентуються нормативними документами:

<https://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty>

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Змістовий модуль 1							Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	
10	15	15	15	15	15	15	100

У випадку отримання аспірантом 60, або більше балів, за виконання практичних робіт та повного проходження поточного контролю знань, він може не проходити підсумковий контроль знань (залік). При бажанні отримати більшу кількість балів аспірант може скласти залік (лише один раз).

Нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролю знань і надають аспірантам можливість подавати апеляції:

- Положення про навчально-науковий центр незалежного оцінювання Національного університету водного господарства та природокористування, <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/4184>;
- Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, <http://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty>.
- Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний контроль) зі змінами та доповненнями, <http://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty>.

Місце навчальної дисципліни в освітній траєкторії здобувача вищої освіти

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Законодавче забезпечення розвитку водогосподарської галузі» є вибірковою компонентом освітньої програми для підготовки фахівців за спеціальністю «Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології». Вивчення курсу передбачає наявність системних та ґрунтовних знань з дисциплін «Особливості функціонування водних об'єктів та комплексів в умовах змін клімату», «Управління науковими проектами».

Матеріал курсу «Законодавче забезпечення розвитку водогосподарської галузі» необхідний для виконання кваліфікаційної роботи.

Поєднання навчання та досліджень

– Результати досліджень аспірантів за науковими індивідуальними темами висвітлюються в рефератах, доповідях на науково-технічних конференціях, наукових публікаціях у «Віснику НУВГП» (ISSN 2313-0431). Результати наукових досліджень викладачів висвітлюються в наукових звітах, статтях, дисертаціях, впроваджуються у навчальний процес (що фіксується у робочих програмах та силабусах) і використовуються при проведенні занять.

Інформаційні ресурси

Рекомендована література

Базова

1. Водне господарство в Україні / За ред. А.В. Яцика, В.М. Хорєва. — К.: Генеза, 2000. — 456 с.: іл., карти.
2. Запольський А.К. Водопостачання, водовідведення та якість води. — К.: Вища школа, 2005. — 671 с.
3. Порядок з розрахунку тарифів на послуги водопостачання для комунальних підприємств на рівні ОТГ [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.adm-pl.gov.ua/sites/default/files/despro_model_kp_2016_0.pdf
4. Водний кодекс України. від 13.06.1995 Відомості Верховної Ради України — 1995 р., № 24, стаття 189.
5. Яцик А.В. Водогосподарська екологія: у 4 т., 7 кн. — К.: Генеза, 2003. — Т. 1, кн. 1-2. — 400с.: іл.
6. Хвесик М.А. Водне господарство України: системні суперечності, структурні диспропорції та колізії регулювання // Економіка природокористування та охорони довкілля. — К.: РВПС України НАН України, 2006. — С. 7—14.
7. Дубас Р.Г. Економіка природокористування: навчальний посібник. — К.: "МП Леся", 2007. — 448 с.
8. Бобух І.М. Пропозиції та перспективи формування

національного багатства України: моногр. — К.: Ін-т екон. та прогнозів. НАН України, 2010. — 372 с.

Допоміжна

1. Екологічне право України : [підручник] / за ред. А. П. Гетьмана та М. В. Шульги. – Х. : Право, 2009. – 328 с.
2. Баб'як О. С., Біленчук П. Д., Чирва Ю. О. Екологічне право України: Навч. посіб. для вищ. навч. закл. – К.: Атіка 2001. – 216 с.
3. Природноресурсове право України: Навч. посіб./ За ред. І.І. Каракаша – К.: Істина, 2005. – 376 с.
4. Дмитренко І. А. Екологічне право України: Підручник. – 2-ге вид., переробл. та доповн. – К.: Юрінком Інтер, 2001. – 352 с.

Інформаційні ресурси

1. Державне агентство водних ресурсів - Режим доступу: <http://davr.gov.ua/>
2. Міністерство екології та природних ресурсів України - Режим доступу: <https://menr.gov.ua/>
3. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25 червня 1991 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>.
4. Водний кодекс України від 6 червня 1995 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>.
5. Кримінальний Кодекс України від 05.04.2001 р. (зі змінами) – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws>.
6. Кодекс України про адміністративні правопорушення – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws>.

ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ (ПОЛІТИКА)*

Дедлайни та перекладання

Перездача тестових завдань перевірки засвоєння теоретичного матеріалу здійснюється згідно з правилами ННЦНО <https://cutt.ly/AgJkiXQ>

Аспіранти повинні виконати ряд індивідуальних завдань для оцінювання. Одним із важливих елементів оцінки є своєчасне подання виконаного завдання. У реальному світі оцінки, які подаються навіть через

кілька секунд після закінчення терміну, не приймаються. Відповідно до духу надання максимально реалістичного досвіду, та ж політика дотримується в аудиторії - пізно виконані завдання не приймаються.

Викладач може продовжити терміни виконання завдань, якщо у студента є пом'якшуючі обставини. Аспіранти можуть звернутися до свого викладача в разі виникнення особистих чи надзвичайних ситуацій.

Правила академічної доброчесності

Всі аспіранти, співробітники та викладачі НУВГП мають бути чесними у своїх стосунках, що поширюється на поведінку та дії, пов'язані з навчальною роботою. Студентоцентризм має вирішальне значення для розуміння серйозності ставлення до академічної недоброчесності та неправомірної поведінки. Аспіранти повинні самостійно виконувати та подавати на оцінювання лише результати власних зусиль та оригінальної праці. У той час як аспірантам рекомендується працювати один з одним та обмінюватися ідеями, то обмін текстом, кодом або чимось подібним для виконання окремих завдань є недопустимим. Аспіранти, які порушують Кодекс честі університету, не отримають бали за ці завдання, а в разі грубих порушень, курс не буде їм зараховано і аспіранти будуть направлені на повторне вивчення.

При здачі індивідуальних навчально-дослідницьких робіт може проводитись перевірка на плагіат.

Ніколи не існує прийняттого приводу для плагіату чи обману. Академічна недоброчесність в університеті неприпустима.

В цілому аспіранти та викладачі повинні дотримуватись:

- Положення про запобігання плагіату випускних кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти зі змінами та доповненнями
- Кодекс честі студентів, аспірантів
- Кодекс честі наукових, науково-педагогічних і педагогічних працівників НУВГП
- Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в НУВГП
- <https://cutt.ly/5gJkhEi>

Вимоги до відвідування

У випадку пропуску заняття (лікарняні, мобільність тощо) відпрацювати його можна при проведенні занять з іншою групою за тою ж темою або під час консультацій. Аспіранти отримує індивідуальне завдання і виконує його у вільний від занять час.

Під час карантину лекційні та практичні заняття проводяться за допомогою Google Meet за корпоративними профілями (використовуються мобільні телефони та ПК, а також мультимедійні засоби).

Неформальна та інформальна освіта

Неформальна та інформальна освіта надається у відповідності з Положенням про неформальну та інформальну освіту НУВГП, затвердженому Вченою радою НУВГП (Протокол №4 від 24 квітня 2020 р.).

<https://cutt.ly/bgJkcPq>

ДОДАТКОВО

Правила отримання зворотної інформації про дисципліну*

Після проведення перших занять аспірантам буде запропоновано відповісти на ряд питань щодо врахування в поточному курсі їх побажань. Після завершення курсу, для покращення якості викладання освітнього компоненту і отримання зворотного зв'язку від здобувачів вищої освіти, також буде запропоновано заповнити Google форму.

Оновлення*

– Силабус може переглядатись кожного навчального року. При цьому враховуються пропозиції стейкхолдерів, а також побажання аспірантів, висловлені під час занять та в процесі опитування (анкетування).

Навчання осіб з інвалідністю

Організація навчання людей з інвалідністю проводиться за дотриманням вимог нормативних документів, розроблених в НУВГП: <https://cutt.ly/kgJkTmK>

При цьому враховуються прохання здобувачів вищої освіти з особливими потребами в організації навчання.

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання

До викладання залучаються практики – керівники структурних підрозділів Держводагенства України

* пункти, які обов'язково потрібно заповнити

Лектори

*Турченко Василь Олександрович,
д.т.н., професор*